

ดวงเดือน อภิชิตพงษ์พันธ์ 2557: การวัดประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วน
ตำบล: กรณีศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ปรินญาเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ภาควิชา
เศรษฐศาสตร์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์สันติยา เอกอัคร, Ph.D. 103 หน้า

งานวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อวัดประสิทธิภาพด้านการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลใน
เขตจังหวัดสุรินทร์ ในปีงบประมาณ 2554 ทำการศึกษาโดยใช้วิธี Data Envelopment Analysis เพื่อศึกษา
ประสิทธิภาพขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ทั้ง 146 แห่ง ซึ่งตัวแปรผลผลิตในแบบจำลองครั้งนี้ คือ
รายได้ที่ อบต.จัดเก็บได้เองทั้งรายได้จากภาษีและรายได้ที่มีใช้ภาษี และตัวแปรปัจจัยนำเข้าประกอบด้วย
จำนวนพื้นที่ จำนวนประชากร จำนวนครัวเรือน และจำนวนพนักงาน

จากผลการวิจัย พบว่า ในปีงบประมาณ 2554 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นของจังหวัดสุรินทร์มีรายได้
หลักมาจากเงินที่รัฐบาลจัดสรรหรือแบ่งให้และเงินอุดหนุน มากถึงร้อยละ 96.42 ของรายได้ทั้งหมด ในขณะที่
สามารถจัดเก็บรายได้เองเพียงร้อยละ 3.58 ของรายได้ทั้งหมดเท่านั้น และหากวิเคราะห์รูปแบบขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบต่างๆ แล้ว จะพบความแตกต่างด้านรายได้ที่ท้องถิ่นจัดเก็บได้เองอย่างชัดเจน โดย
ปีงบประมาณ 2554 เทศบาลเมืองสามารถจัดเก็บรายได้เองถึงร้อยละ 16.35 ของรายได้ทั้งหมด ในขณะที่ อบต.
ซึ่งเป็นรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีจำนวนมากที่สุดสามารถจัดเก็บรายได้ได้เพียงร้อยละ 1.70 ของ
รายได้ทั้งหมด และหากเปรียบเทียบข้อมูลรายได้ระหว่าง อบต.ด้วยกันพบว่ายังมีสัดส่วนรายได้ที่จัดเก็บเองต่อ
รายได้ทั้งหมดแตกต่างกันมาก กล่าวคือ อบต.นอกเมืองสามารถจัดเก็บรายได้สูงสุด คิดเป็นร้อยละ 5.93 ในขณะที่
อบต.กุดหวายสามารถจัดเก็บรายได้ได้เพียงร้อยละ 0.11

ผลการวัดประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ของ อบต. ทั้ง 146 แห่งของจังหวัดสุรินทร์ พบว่า ค่าเฉลี่ย
ประสิทธิภาพคือ 0.402 และสามารถแบ่งกลุ่ม อบต. ได้ 3 กลุ่ม กลุ่มแรกคือมีประสิทธิภาพในระดับขั้นแนว
หน้าเพียง 5 แห่งเท่านั้น กลุ่มที่สองคือมีประสิทธิภาพมากกว่าค่าเฉลี่ย จำนวน 56 แห่ง กลุ่มที่สามคือมี
ประสิทธิภาพต่ำกว่าค่าเฉลี่ย จำนวน 85 แห่ง และหากมีการปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ให้ อบต.
ทุกแห่งมีประสิทธิภาพสูงสุด จะมีรายได้จากการจัดเก็บเองเพิ่มขึ้นจาก 70.28 ล้านบาท เป็น 172.19 ล้านบาท
เพิ่มขึ้นจากเดิมคิดเป็นร้อยละ 145.91 และเมื่อจำแนกกลุ่มของ อบต.ตามเขตอำเภอ พบว่า ทุกอำเภอในจังหวัด
สุรินทร์ (ยกเว้นอำเภอชุมพลบุรี) จะมี อบต.ที่มีค่าประสิทธิภาพในกลุ่มที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย โดยเฉพาะอำเภอเข
วาสินรินทร์ อำเภอกาบเชิง และอำเภอมโนรมย์ ที่ทุก อบต.ในเขตอำเภอเป็น อบต.กลุ่มที่มีประสิทธิภาพต่ำ
กว่าค่าเฉลี่ย จึงเป็นอำเภอที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเร่งดำเนินการส่งเสริมโดยเร็ว

ลายมือชื่อนิติสด

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก